

Principer för anordnande av eftermiddagsverksamhet inom den grundläggande utbildningen

Från och med 1.8.2025

Principerna för anordnande och genomförande av eftermiddagsverksamheten inom den grundläggande utbildningen

Esbo stad ordnar eftermiddagsverksamhet enligt lagen om grundläggande utbildning enligt följande principer:

- 1.1 Eftermiddagsverksamhet inom den grundläggande utbildningen ordnas för elever i årskurs ett och två som ansökt om plats samt för elever i övriga årskurs som omfattas av 20 c och 20 i § i lagen om den grundläggande utbildning i den omfattning som är möjlig inom ramen för budgeten.
- 1.2 Om det i enheten ordnas vård enligt lagen om funktionshinderservice eller lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda, gäller dessa principer inte rätten enligt lagen om funktionshinderservice eller lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda att delta i morgon- och/eller eftermiddagsvård.
- 1.3 Barnen väljs till eftermiddagsverksamhet i prioritetsordning enligt följande kriterier för val av barn:
 - a) elever i årskurs ett som har beslut om stöd
 - b) övriga elever i årskurs ett
 - c) elever i årskurs två som har beslut om stöd
 - d) övriga elever i årskurs två
 - e) elever i årskurs tre eller högre som har beslut om stöd, börjande från den yngsta åldersklassen

Om det i urvalsprocessen uppstår en situation där alla sökande som hör till samma grupp (grupperna a-e) inte kan väljas, väljs eleverna genom lottning. Inom grupp e grundar sig prioritetsordningen på elevernas årskurs, vilket innebär att eleverna i de lägre årskurserna prioriteras, och bland elever i samma årskurs ordnas lottning.

- 1.4 Barninvalen till eftermiddagsverksamheten görs vid stadens resultatenheter på basis av de barnvalskriterier som godkänts av nämnderna. Till besluten om barnval fogas anvisningen om rättelseyrkande enligt kommunallagen.
- 1.5 Eftermiddagsverksamheten ordnas i regel i elevens skola. Eventuella undantagssituationer avgörs från fall till fall (t.ex. ombyggnad av skolan). Placeringen av eleverna i sjukhusskolan bedöms från fall till fall.
- 1.6 I en skola är som regel en tjänsteproducent verksam. Vid undantagsfall kan två serviceproducenter vara verksamma i skolan.
- 1.7 Eftermiddagsverksamheten ordnas som regel i skolornas lokaler. Om verksamheten undantagsvis genomförs utanför skolutrymmena, betalar staden inte ersättning till serviceproducenten för användningen av lokalerna, om lokalerna inte förutsätts av serviceproducenten i en kungörelse om understöd eller i en anbudsbegäran om producenter av eftermiddagsverksamhet.

- 1.8 Eftermiddagsverksamhetens egentliga ansökningstid är en gång per läsår, under vårterminen. Till eftermiddagsverksamhet söks i enlighet med de förfaringssätt och den ansökningstid som på förhand har meddelats.
- 1.9 Ansökningar som inkommit efter ansökningstiden behandlas månatligen under läsåret enligt en särskilt angiven tidtabell. Efter ansökningstiden är det möjligt att få en plats till eftermiddagsverksamheten, om det finns utrymme i enheten. Barnen väljs i den ordning som anges i punkt 1.3 om kriterier för barninvalskriterierna.
- 1.10 När ett beslut har fattats på basis av ansökan är ansökan inte längre i kraft. Vårdnadshavaren har möjlighet att göra en ny ansökan och beslut fattas i enlighet med tidtabellerna i punkt 1.8. En ny ansökan kan göras även då eleven byter skola eller det sker någon annan förändring i elevens förhållanden som påverkar stället för eftermiddagsverksamhet.
- 1.11 När vårdnadshavaren ansöker om en plats till eftermiddagsverksamhet för barnet bör hen meddela om hen söker en plats för del- eller heltidseftermiddagsverksamhet för barnet.
- 1.12 Stället för eftermiddagsverksamhet anvisas i enlighet med den verksamhetstid (del-/heltid) som söks för hela läsåret.
- 1.13 Eftermiddagsverksamheten börjar då skoldagen slutar, dock tidigast kl. 12 och avslutas i deltidseftermiddagsverksamhet kl. 15 och i heltidseftermiddagsverksamhet kl. 17. Man kan också gå hem från eftermiddagsverksamheten tidigare. Klientavgiften bestäms enligt den verksamhetstid som ansökan gäller.
- 1.14 Eftermiddagsverksamhet ordnas inte på skoldagar som infaller på en lördag, till exempel på examensdagen i slutet av läsåret.
- 1.15 Staden tar ut den klientavgift för eftermiddagsverksamhet som stadsstyrelsen beslutit om. Staden redovisar inte klientavgifter till serviceproducenten. Staden sköter om klientavgiftslättnader samt indrivningen av obetalda klientavgifter. Klientavgiften är lika stor från augusti till maj, med undantag av beslut om betalningslättnader från klientavgifterna. För juni tas ingen avgift ut. För eftermiddagsverksamhet kan utöver klientavgifter inte uppbäras andra avgifter.
- 1.16 Om eftermiddagsverksamhet ges högst 10 dagar i månaden, tas endast hälften av avgiften ut. Av avgiften tas endast hälften ut även då barnet på grund av sin sjukdom eller därmed jämförbar orsak inte under en kalendermånad kan delta i morgon- och eftermiddagsverksamhet i mer än 10 dagar. Om frånvaro på grund av en sjukdom varar i en hel kalendermånad, tas ingen avgift ut. Om barnet av någon annan orsak inte deltar i verksamheten under hela kalendermånaden, tas hälften av månadsavgiften ut.
- 1.17 Stadens tjänsteinnehavare kan bevilja vårdnadshavaren betalningslättnad från klientavgiften i enlighet med de principer för halvering av eller befrielse från klientavgifter för eftermiddagsverksamheten inom den grundläggande utbildningen som stadsstyrelsen har beslutat om.
- 1.18 I klientavgiften ingår mellanmål. Serviceproducenten kan besluta om mellanmålet beställs från den aktör som staden meddelat, i vilket fall staden betalar mellanmålet. Alternativt kan serviceproducenten skaffa mellanmålet på ett annat sätt. Detta inverkar på beloppet av understöd och ersättning som betalas. Om serviceproducenten skaffar mellanmålet från en annan serviceproducent än den aktör som staden föreslagit ska serviceproducenten ge staden en utredning om hur man ansvarar för och tar hand om transport, förvaring, tillräcklighet och hälsoaspekter i mellanmålet.

- 1.19 Vårdnadshavaren ska annullera platsen inom två veckor från att beslutet delgivits (annulleringstid) om barnet inte behöver den. Platsen kan inte annulleras efter att barnet börjat i eftermiddagsverksamheten
- 1.20 Vårdnadshavaren kan säga upp platsen till eftermiddagsverksamhet efter annulleringstiden. Då träder uppsägningen i kraft och betalningsskyldigheten för klientavgiften upphör efter utgången av följande fulla kalendermånad (uppsägningstid). Uppsägningen bör göras via webbtjänsten Wilma eller annars skriftligen.
- 1.21 Vårdnadshavaren kan genom ett skriftligt meddelande ändra barnets verksamhetstid i enlighet med uppsägningstiden. Då träder ändringen i verksamhetstiden i kraft efter utgången av den fulla kalendermånad som följer efter anmälningsdagen.
- 1.22 Eftermiddagsverksamhet är en gruppbaserad verksamhet som i regel ordnas i grupper av 15 barn. Elever, som får speciallärarundervisning eller specialklasslärarundervisning i en smågrupp eller en specialklass som en elevspecifik stödåtgärd, och som det i en och samma inlärningsgrupp får finnas högst fem av, räknas som två barn. Högst tre barn kan placeras i gruppen på överplatser utan en särskild ersättning som betalas till serviceproducenten.
- 1.23 Eftermiddagsverksamhetens grupper bildas i stadens ifrågavarande resultatenheter genom att beakta det anslag som i budgeten reserverats för eftermiddagsverksamhet samt servicebehovet. Det preliminära gruppantalet meddelas till tjänsteproducenterna årligen i maj. Därefter bildas grupper vid behov inom ramen för budgeten.
- 1.24 Eftermiddagsverksamheten genomförs av serviceproducentens personal. Serviceproducenten ansvarar för rekryteringen av personal och personalkostnaderna för den eftermiddagsverksamhet som serviceproducenten utför.
- 1.25 Behörigheten för eftermiddagsverksamhetens personal bestäms i enlighet med förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet. I varje grupp ska det finnas minst en yrkeskunnig ledare. Serviceproducenten ska i varje enhet utse en ansvarig ledare.
- 1.26 Användningen av de överplatser som nämns i punkt 1.22 förpliktar inte serviceproducenten till att anställa mer personal. Man bör också se till att det finns tillräckligt många ledare vid serveringen och distributionen av mellanmål.
- 1.27 När barn lämnar eftermiddagsverksamheten under eftermiddagen kan antalet ledare minskas, förutsatt att det finns minst en ledare för varje kalkylmässig grupp. Elever, som får speciallärarundervisning eller specialklasslärarundervisning i en smågrupp eller en specialklass som en elevspecifik stödåtgärd, och som det i en och samma inlärningsgrupp får finnas högst fem av, räknas som två barn.
- 1.28 De serviceproducenter som samarbetar med barn personligen ska för stadens företrädare visa upp ett straffregisterutdrag som avses i 5 a § i lagen om utredning av brottslig bakgrund hos dem som arbetar med barn. Tjänsteproducenten granskar straffregisterutdragen för sin personal.

Former och förutsättningar för ordnande av eftermiddagsverksamhet inom den grundläggande utbildningen

Esbo stad ordnar eftermiddagsverksamhet inom den grundläggande utbildningen som egen verksamhet, köpt tjänst samt genom att ge understöd.

Staden förutsätter att serviceproducenten för eftermiddagsverksamhet utanför staden uppfyller följande krav:

- 2.1 Serviceproducenten är en juridisk person eller en näringsidkare med firmanamn.
- 2.2 Serviceproducenten följer gällande författningar, föreskrifter och anvisningar samt arbetsgivarskyldigheter.
- 2.3 Serviceproducenten har tillräckliga ekonomiska, administrativa och tekniska färdigheter samt förutsättningar att bedriva eftermiddagsverksamhet.
- 2.4 Serviceproducenten samarbetar med staden och skolan samt med familjerna.
- 2.5 Tjänsteproducenten har utbildningsmässiga färdigheter, yrkesmässiga styrkor och/eller tidigare erfarenhet av eftermiddagsverksamhet inom den grundläggande utbildningen.
- 2.6 Serviceproducenten har färdigheter att introducera, handleda och utbilda sin personal i arbetet. Serviceproducenten har förmåga att utnyttja personalens specialkunnande för att genomföra verksamheten.
- 2.7 Serviceproducenten har färdigheter för att genomföra eftermiddagsverksamhet för barn som behöver stöd.
- 2.8 Innehåll och tillvägagångssätt i serviceproducentens verksamhet lämpar sig för skolans verksamhetskultur och inlärnings- och verksamhetsmiljö samt för skolans eventuella särdrag.

Principer för stadens egen verksamhet

- 3.1 Eftermiddagsverksamhet kan ordnas som stadens egen verksamhet till exempel i följande situationer:
 - Enheten för eftermiddagsverksamhet är liten
 - Ekonomisk och verksamhetsmässig ändamålsenlighet
 - Pedagogiska orsaker
 - Ordnandet av eftermiddagsverksamhet för elever med beslut om stöd kräver det
 - Avtalet ingått med serviceproducenten upphör
 - Ingen lämplig tjänsteproducent för eftermiddagsverksamhet ansöker till enheten.

Principer för verksamhet som ordnas som köpta tjänster (Upphandlingsprinciper)

- 4.1 I fråga om tjänster som upphandlas som köpta tjänster följs upphandlingslagen och stadens upphandlingsanvisning samt anvisningar för förfaringssätt som preciserar upphandlingsanvisningen.
- 4.2 Eftermiddagsverksamheten kan genomföras som köpt tjänst genom att konkurrensutsetta den om det är ekonomiskt och funktionellt ändamålsenligt. I samband med upphandlingen ska man till exempel genom korgar av olika storlek försäkra att så många serviceproducenter som möjligt har möjlighet att anordna tjänsten.

- 4.3 Konkurrensutsättningen förutsätter att tjänsteproducenten uppfyller minimikraven för tjänstekvalitet samt kraven på tjänsteproducentens lämplighet för att ha möjlighet att delta i en egentlig jämförelse av anbudet. Detta omfattar kraven i lagstiftningen samt andra krav som ställs på miniminivån av kvaliteten och som serviceproducenten ska förbinda sig till.
- 4.4 Vid konkurrensutsättningen är grunden för valet det mest förmånliga anbudet med tanke på den totala ekonomin. Med tanke på den totala ekonomin är det mest förmånliga anbudet det som har det bästa förhållandet mellan pris och kvalitet.

När det gäller kvaliteten kan man t.ex. beakta kompetensen och erfarenheten hos den personal som tilldelats genomförandet av leveransavtal samt personalens organisering.

Grunden för förmånlighet enligt den totala ekonomin och den relativa viktningen av jämförelsegrunderna enligt förhållandet mellan pris och kvalitet anges i upphandlingsannonsen, anbudsbegäran eller inbjudan att förhandla.

Principer för understödd verksamhet (Understödsprinciper)

- 5.1 Understödd verksamhet är möjlig om det inte genom konkurrensutsättning fås någon serviceproducent till skolan eller eftermiddagsverksamhet inte ordnas som egen verksamhet.
- 5.2 Understödd verksamhet är också möjlig i sådana situationer där utbildningsanordnaren är en registrerad sammanslutning eller stiftelse enligt 7 § i lagen om grundläggande utbildning.
- 5.3 Ansökningspraxis för serviceproducenten som får understöd
- 5.3.1 En separat kungörelse utarbetas om ansökan om att bli serviceproducent som får understöd.
- 5.3.2 Ansökningar som inkommit efter den i kungörelsen angivna tiden avvisas. Om sökanden trots begäran om komplettering inte lämnar in de handlingar som krävs nedan, skall ansökan avvisas.
- 5.3.3 För behandlingen av ansökan ska serviceproducenten bifoga följande handlingar till ansökan:
- Verksamhetsplan för det kommande läsåret
 - Budget för innevarande räkenskapsperiod, om serviceproducenten har haft tidigare verksamhet
 - Budget för nästa räkenskapsperiod
 - Revisionsberättelse och bokslutsuppgifter samt verksamhetsberättelse, om serviceproducenten har haft tidigare verksamhet
 - Förenings- eller handelsregisterutdrag
 - Bolagsordning eller stadgar för en stiftelse/förening
- 5.3.4 Avtalen med understödstagarna ingås i regel tills vidare så att det i avtalet finns en uppsägningstid på sex månader. Av grundad anledning, såsom ändring i skolans verksamhet, kan uppsägningstiden också vara kortare eller avtalet kan ingås för en viss tid. Dessutom innehåller avtalet avvecklingsvillkor.

5.4 Förutsättningar för beviljande av ett understöd

- 5.4.1 Serviceproducenten har gjort en vederbörlig ansökan om att bli en serviceproducent som får understöd inom den tid som staden har angett i annonsen.
- 5.4.2 Staden har valt en serviceproducent till serviceproducent som får understöd för eftermiddagsverksamhet i den grundläggande utbildningen.
- 5.4.3 Serviceproducenten skickar årligen de handlingar som staden begär och som anknyter till genomförandet av verksamheten och uppföljningen för användningen av understödet. Dessutom ger serviceproducenten årligen en godtagbar utredning om hur understödet under föregående läsår har använts.
- 5.4.4 Gruppen ska ha minst en ledare i enlighet med punkt 1.25.

5.5 Tilläggsunderstödet för organisering av eftermiddagsverksamhet

Till enheterna för köpta tjänster betalas ersättning i enlighet med leveransavtalet för genomförandet av eftermiddagsverksamheten och den serviceproducent som får understöd betalas på basis av de grunder som nämns i punkt 5.4. De serviceproducenter som får understöd kan med en separat ansökan ansöka om ett behovsprövat tilläggsunderstöd för ordnande av eventuellt behövlig assistenttjänst i elevspecifika situationer.

5.6 Understödsbelopp och återbetalningsvillkor

5.6.1 Serviceproducenten beviljas understödet på 18850 euro/grupp/läsår. Ifall serviceproducenten har meddelat och gett en utredning om att mellanmålet skaffas från en annan leverantör än stadens, tilläggs 5100 euro/grupp/läsår. Om antalet grupper förändras under läsåret kan understöd beviljas endast för de månader då gruppen har varit verksam.

5.6.2 Understöd för eftermiddagsverksamhet betalas ut till serviceproducenterna två gånger om året: i augusti och januari.

- I augusti betalas höstterminens andel av understödet per grupp
- I januari betalas vårterminens andel av understödet per grupp

Om antalet grupper har förändrats efter betalningen, är serviceproducenten skyldig att återbetala det överbetalda understödet.

5.6.3 Staden har rätt att granska den serviceproducents verksamhet och ekonomi som får understöd till den del som övervakningen för användningen av understödet förutsätter det. Serviceproducenten har skyldighet att ge en tillräcklig utredning om användningen av understödet per varje enhet samt de bokslutsuppgifter som utredningen baserar sig på. Understödet som inte använts eller som använts för annan verksamhet än eftermiddagsverksamhet återkrävs.

5.6.4 Om serviceproducenten bryter mot avtalet, mot de av nämnden godkända principerna för anordnande och genomförande eller understöd av eftermiddagsverksamhet inom den grundläggande utbildningen eller agerar i strid mot de av Utbildningsstyrelsen fastställda grunderna för morgon- och eftermiddagsverksamheten inom den grundläggande utbildningen eller mot beslut som gäller Esbo stads eftermiddagsverksamhet, kan serviceproducenten åläggas att helt eller delvis återbetala det mottagna understödet. På ovan nämnda grunder kan avtalet också sägas upp.

5.6.5 Understödet kan återkrävas även om serviceproducenten har gett felaktiga uppgifter, om understödet har betalats på felaktiga grunder eller om beslutet om understödet ändras eller upphävs på grund av ändringssökande.